

o. mgr lic. Roman POP OFMCap

SAKRAMENT NAMASZCZENIA CHORYCH JAKO DAR I ZADANIE STUDIUM TEOLOGICZNO-MORALNE

ABSTRAKT

Starość, choroba, cierpienie i śmierć należą do istotnego wymiaru bytowania człowieka. Cierpienie jest właściwe tylko osobie ludzkiej i dotyka najgłębszych jej warstw. Co więcej, sięga tajemnicy ludzkiego ducha, a nawet ją przerasta, zwracając się w kierunku Boga.

Celem niniejszej dysertacji jest przedstawienie posoborowego ujęcia sakramentu namaszczenia chorych w perspektywie Bożego daru i odpowiedzi człowieka na ten dar. Podjęto próbę syntetycznego ukazania, jak na tle współczesnego podejścia do choroby, starości i cierpienia przedstawić ten sakrament, jako dar miłującego Boga, pragnącego być z człowiekiem w tak trudnym dla niego stanie. Dar ten, rzecz jasna, jest zobowiązującym, a więc konieczne są duszpasterskie wskazania odnośnie współczesnej praktyki udzielania go.

Tematyka dysertacji została przedstawiona w czterech rozdziałach. W pierwszym z nich ukazano, w jaki sposób człowiek przeżywa starość, chorobę, cierpienie i śmierć. Przedstawiono wpływ współczesnych uwarunkowań społeczno-kulturowych na ich przeżywanie. W swojej cielesno-duchowej jedności człowiek przeżywa je w biologicznym, psychologicznym, społecznym oraz duchowym wymiarze. Zwieńczeniem rozdziału jest ukazanie chrześcijańskiego sensu choroby i cierpienia jako zaproszenie do nadprzyrodzonego przeżycia tych rzeczywistości.

Drugi rozdział przedstawia sakrament namaszczenia chorych, który jawi się jako dar Chrystusa dla cierpiącego człowieka. Pokazano jego biblijne podstawy i teologiczną wymowę. Prześledzono jego praktykę w wymiarze historycznym, prawnym i liturgicznym, jak też jego postrzeganie w ujęciu innych kościołów chrześcijańskich.

W rozdziale trzecim sakrament namaszczenia został ukazany jako zobowiązujące wyzwanie. Dotyczy ono szafarza sakramentu, przyjmującego go, rodziny i otoczenia oraz wspólnoty Kościoła reprezentowanej przede wszystkim przez wspólnotę parafialną.

Ostatni, czwarty rozdział rozprawy, zawiera duszpasterskie zalecenia dotyczące współczesnej praktyki udzielania sakramentu namaszczenia chorych. Wskazuje na konieczność odnowy duszpasterstwa seniorów i chorych, oraz podkreśla rolę innych

duszpasterskich praktyk, wyrażających troskę o ludzi cierpiących. Ponadto poruszona została kwestia udzielania sakramentu chorych osobom, które decydują się na eutanazję.

Źródłem dla dysertacji jest posoborowe nauczanie Kościoła, z uwzględnieniem nauczania Soboru Watykańskiego II, posoborowych papieży oraz Katechizmu Kościoła Katolickiego i dokumentów watykańskich kongregacji. Wykorzystana została ponadto literatura teologiczno-moralna oraz z innych dziedzin teologii, jak też literatura pomocnicza z dziedziny biologiczno-medycznej, psychologicznej, socjologicznej, filozoficznej i historycznej. Materiały zostały opracowane przy zastosowaniu krytycznej analizy tekstów źródłowych oraz metody porównawczej i metody pozytywnego wykładu. W celu przebadania sprawowania sakramentu chorych w przeszłości zastosowano metodę historyczną, zaś dla omówienia kwestii terminologicznych – metodę filologiczną. Znaczącą rolę odegrała metoda syntezy, dzięki której dokonano uogólnień i wyciągnięto wnioski.

09.03.2022r.

br. Roman Top OFMC^{op}